

in pomazili Salomona, in zatrobentajo s tropento in vse ljudstvo pravi: Naj živí kralj Salomon! In vsa množica gré za njim, in ljudje piskajo na piščali, in rajajo od velike radosti, in njih upitje se razlega po zemlji. — Sliši pa Adonija, in vsi, ki jih je bil povabil, zakaj pojedina je bila že končana; pa tudi Joab sliši tropente glas, ter pravi: Kaj pomeni upitje hrupečega mesta? Ko še govorí, pride Jonata, sin duhovnika Abiatarja, in Adonija mu pravi: Le noter, ker si junaska mož in boš kaj dobrega povedal. Pa Jonata odgovorí Adoniju: Nak, zakaj gospod naš, kralj David je Salomona za kralja postavil, in je poslal z njim Sadoka duhovnika, in Natana preroka, in Banaja sina Joadovega, in Ceretane in Feletane, in posadili so ga na kraljevega mezga, in pomazilila sta ga Sadok duhovnik in Natan prerok za kralja na Gihonu, in šli so od ondod z veseljem in mesto je zagromelo: to je glas, ki ste ga slišali.“ —

Od te prigodbe ima hrib Gihon slavo svojo, ki ne bo umerla, kakor Salomonova ne. — Iz tega hriba je izvirala nekdaj dobra voda, ki je tekla v globoko dolino z imenom Hinon med Sionom in Gihonom; sedaj pa je vše suh kakor vsi drugi hribi okrog Jeruzalema. Ko se je namreč Senaherib, kralj asirski, s strašno vojsko mestu bližal, je dal kralj Ezechija izvirk zamašiti in zadelati, da bi s pomanjkanjem vode sovražnike odgnal, in od takrat se je voda pozgubila.

(Dalje sledí.)

Zgodovinske reči.

Klasičen dokaz, da stari Panonci niso bili ne Celti ne Germani, ampak Sloveni.

Po mojim unidanjem sostavku „o prihodu novih slovenskih rodov v naše kraje“ bi utegnil kdo misliti, da je s tem overženo terjenje: „Slovenskega rodú so bili stari Noričani in Panonci.“ Pa dobro naj zapomni, kdor je uni sostavek bral, da je pisano „novi slovenski rodovi“; to daje razumeti, da so „starji slovenski rodovi“ poprej tukaj imeli biti.

Kteri našim domaćim zgodovinskim rečem ne gredó v dno gledat, menijo, da misel o slovenščini starih Noričanov in Panoncov tičí le v kaki prenapeti glavi, in se spričuje z golimi posiljenimi etimologičnimi dokazi, ali kakor pravijo, da je „gola sanjarija panskavistov“, da se ne opira na nobene historične dokaze. Pa s tem ni tako. Naj bi le brali pazno sostavke o tem vprašanju; našli bi umes tudi kako klasično pričo. Dve poglavite take priči naj v novo postavim na svetlo.

Rimski pisatelj Justin, ki je poleg Troga Pompeja oznanil del stare zgodovine, piše o prihodu Celto v naše kraje tako: „Galli abundante multitudine, cum eos non caperent terrae, quae genuerant, trecenta millia hominum ad sedes novas quaerendas, velut ver sacrum miserunt. Ex his portio in Italia consedit, quae et Romam captam incendit, et portio Illyricos sinus per strages barbarorum penetravit, et in Panonia consedit.“ (Just. Hist. I. XXIV. c. 4.) To je: „Galijani so zavoljo preobilne množice, ko jih ni mogla obsegati zemlja, ktera jih je bila rodila, tri sto tavžent ljudi, kakor posvečeno mladino, poslali novih sedežev iskat. Zmed teh se je en del v Italii vsedel, ki je tudi Rim vzel in požgal, in en del je ilirske središča po pobitvi drugačnih narodov prederl, in se je v Panonii vsedel.“

Kaj je jasno iz teh besed?

1. Da Celti so pozneje prišli v Panonijo, in ondi niso bili izvirni stanovavci;

2. da pred prihodom Celov so drugačni narodi v Panonii stanovali, ktere so Celti potolkli, pa vendar ne celoma.

Iz tega, bo vsak rekel, pa še ne izhaja, da Panonci so bili Sloveni. Res da ne, pa izhaja saj to, da so utegnili biti. Ali so pa res bili? Rimski pisatelj Tacit, ki je posebne bukve pisal o Germanii, govorí o stanovavceh izhodnega dela stare Nemčije tako-le: „Nec minus valent retro Marsigni, Gothini, Osi, Burii; terga Marcomannorum Quadumque claudunt. E quibus Marsigni et Burii sermone cultuque Suevos referunt; Gothinos gallica, Osos pannonica lingua coarguit, non esse Germanos. — Utrum Aravisci in Pannoniam ab Osis, Germanorum natione, an Osi ab Araviscis in Germaniam commigraverint, cum eodem adhuc sermone, institutis et moribus utantur, incertum est.“ (Tacit. Germania c. 41). To je: „Nič manj niso zadaj mogočni Marsigni, Gotini, Osi, Burii; za herptom zapirajo Markomane in Kvade. Zmed teh se Marsigni in Burii po besedi in noši naznanjujejo kot Sueve (južnonemški narod); od Gotinov galijanski, in od Osov panonski jezik spričuje, da niso Germani. — Ali so se Araviski v Panonijo od Osov, med Nemci živečega naroda, ali Osi od Araviskov v Germanijo preselili, ker še ravno tisti jezik, naprave in obnaše rabijo, ni znano.“

Kaj je jasno iz teh besed?

1. Osi so bili sorodni z Araviski, panonskim narodom, in so govorili panonski jezik;

2. Panonski jezik ni bil ne celtiški, ne germanški, tedaj drugačen, takošen, kakoršen je bil za Tatrami navaden razun celtiškega in germanškega; zakaj Osi so stanovali za Tatrami, na izvirih reke Visle, kakor kaže beseda Tacitova, kakor jih tudi stavijo tehni zgodovinarji, tamtje, kjer je današnji čas kraj Osiečim, Auschwitz. (Primeri: Löwenberg in Kutschet, Historisch-geographischer Atlas: Gallien, Britannien, Germanien und die oberen Donauländer).

3. Za Tatrami pa so bile poglavite stanovališča nekdanjih Slovenov, kar nihče ne dvomi; ergo, tedaj: panonski jezik je bil slovenski, in Panonci so bili Slovenci! Quod erat demonstrandum, kar je bilo dokazati.

Nočem reči, da je s tem že vsa pravda dognana; vsaka reč potrebuje svojega časa, dokler se ne ugodi in ne sezori; zlasti to velja o slovenskih rečeh. Koliko časa se je gnala pravda za glagolico in cirilico; vzdaj je glagolica ostala pervinska, pravi plod sv. Cirila in Metodja. Taka je tudi pravda o narodnosti starih Panoncov in Noričanov. Če ne več, je iz spredaj navedenih prič jasno, da ta pravda je še: „eine offene Frage“, „odperto vprašanje.“

Hicinger.

Mitologične narodne priovedke.

I.

O Petru Breboriču in veliki mladi nedelji.

(Iz Varaždinske okolice).

Od nedelje Vuk Štefan Karadić v svojem „rječniku“ tole prioveduje:

„Svaka se nedjelja zove sveta nedjelja, a pošto se mjesec mijeni, prva se nedjelja zove mlada nedjelja, u koju žene mnogo koješta vračaju i idu na različne izvore te se kupaju; nedjelja pak prva po Ilijnu dne zove se (u Boci) carica nedjelja nad dvanaest nedjelja. U narodu se našemu misli, da je nedjelja nekaka sveta žena, kao što se i govorí: sveta Petka i nedjeljina majka, a i na ikonama se nalaze gde gdješto ove obadvije.“

Veli se tedaj mlada nedelja vsaka prva nedelja po mladi, in da si narod nedeljo misli žensko, priča tale priovedka:

Bila je negda jedna cura, jako lepa. K nji su vnoži hodili zato, da je bila krčma tam i gledali su, jeli se bude